

PRILOGA 1

Postopki vzorčenja za uradni nadzor vsebnosti ohratoksina A v nekaterih živilih

1. Namen in področje uporabe

Vzorčenje živil za uradni nadzor nad vsebnostjo ohratoksina A v živilih poteka v skladu s postopki iz te priloge. Po teh postopkih dobljeni sestavljeni vzorci reprezentativno predstavljajo celoten lot. Skladnost z mejnimi vrednostmi (v nadaljnjem besedilu: MV), ki so predpisane v Uredbi Komisije (ES) št. 466/2001 z dne 8. marca 2001 o določitvi mejnih vrednosti nekaterih kontaminatov v živilih (UL L št. 77 z dne 16. 3. 2001, z vsemi spremembami; v nadaljnjem besedilu: Uredba Komisije (ES) št. 466/2001), se ugotovi na osnovi vsebnosti, določene v laboratorijskih vzorcih.

2. Opredelitev pojmov

Lot: je celotna količina živila, ki je prispela istočasno in za katero vzorčevalec ve, da ima enake značilnosti, kot so poreklo oziroma proizvajalec, sorta oziroma vrsta, vrsta pakiranja, izvajalec pakiranja, dobavitelj ali druge označbe.

Sublot: prepoznavni del večjega lota, v katerem se izvaja vzorčenje. Vsak sublot mora biti fizično ločen in prepoznaven.

Primarni vzorec: količina materiala, odvzetega na posameznem mestu lota ali sublota.

Sestavljeni vzorec: združeni primarni vzorci, vzeti iz lota ali sublota.

3. Splošne določbe

3.1 Osebj

Vzorčenje izvajata zdravstveni inšpektor. Na podlagi pooblastila organa, pristojnega za uradni nadzor lahko vzorčenje izvajajo tudi specializirane organizacije, zavodi ali posamezniki.

3.2 Material za vzorčenje

Vsak lot, namenjen za pregled, mora biti vzorčen posebej. Skladno s posebnimi določbami te priloge je velike lote potrebno razdeliti na sublote in jih vzorčiti ločeno.

3.3 Previdnostni ukrepi

Med vzorčenjem in pripravo laboratorijskih vzorcev je treba paziti, da ne pride do pogojev, ki bi lahko vplivali na spremembo vsebnosti ohratoksina A v vzorcih in posledično vplivali na analitsko določitev ali nereprezentativnost vzorcev.

3.4 Primarni vzorci

Če je le mogoče, se primarne vzorce odvzame na različnih mestih, razporejenih po celotnem lotu ali sublota. Vsako odstopanje od tega postopka se zapiše v zapisnik iz točke 3.8 te priloge.

3.5 Priprava sestavljenega vzorca

Sestavljeni vzorec se pripravi tako, da se združijo vsi primarni vzorci.

3.6 Delitev sestavljenega vzorca na laboratorijske vzorce za uradni nadzor, pridobitev drugega mnenja glede zdravstvene ustreznosti in referenčne namene

Laboratorijski vzorci za uradni nadzor, za potrebe nosilcev dejavnosti zaradi pridobitve drugega mnenja glede zdravstvene ustreznosti in za referenčne namene se odvzamejo iz homogeniziranega sestavljenega vzorca. Odvzamejo se trije enakovredni vzorci. Velikost laboratorijskih vzorcev za uradni nadzor mora zadoščati vsaj za ponovitev analize.

3.7 Shranjevanje in prevoz vzorcev

Vsak vzorec se postavi v čisto inertno posodo, ki varuje vzorec pred vsakršnim onesnaženjem in pred poškodbami pri prevozu. Med prevozom ali skladiščenjem se upoštevajo vsi previdnostni ukrepi, s katerimi se preprečijo morebitne spremembe v sestavi vzorcev.

3.8 Zapečatenje in označevanje vzorcev

Vsak odvzet vzorec za uradni nadzor se zapečati na mestu vzorčenja in označi na način, ki omogoča identifikacijo vzorcev. O vsakem vzorčenju se vodi zapisnik, ki omogoča nedvoumno prepoznavanje vsakega lota, navede datum in mesto vzorčenja z vsemi dodatnimi informacijami, ki bi lahko bile analitiku v pomoč.

4. Posebne določbe

4.1 Različne vrste lotov

Živila se lahko dajejo v promet v razsutem stanju, zabojih ali posameznih pakiranjih (vrečke, vreče, maloprodajna pakiranja itd.). Navedeni postopek vzorčenja se lahko uporablja za vse oblike, v katerih se živila dajejo v promet.

Brez poseganja v posebne določbe v točkah 4.3, 4.4 in 4.5 te priloge se za vzorčenje lotov, ki so v prometu v posameznih pakiranjih (vrečke, vreče, maloprodajna pakiranja itd.), kot priporočilo lahko uporablja naslednja formula:

pogostnost vzorčenja (SF)=(masa lota * masa primarnega vzorca)/(masa sestavljenega vzorca * masa posameznega pakiranja)

– masa je izražena v kg;

– pogostnost vzorčenja (SF) je vsaka n-ta vrečka ali vreča, iz katere je treba vzeti primarni vzorec (decimalke se zaokroži na najbližje celo število).

4.2 Masa sestavljenega vzorca

Masa primarnega vzorca mora znašati približno 100 gramov, če v tej prilogi ni drugače določeno. Če gre za lote, sestavljene iz maloprodajnih pakiranj, je masa primarnega vzorca odvisna od mase maloprodajnega pakiranja.

4.3 Splošni pregled postopka vzorčenja za žita in posušeno grozdje

Preglednica 1: Razdelitev lotov v sublote glede na vrsto živila in maso lota

Živilo	Masa lota (t)	Masa ali število sublotov	Število primarnih vzorcev	Masa sestavljenega vzorca (kg)
Žita in žitni izdelki	≥ 1500	500 ton	100	10
	>300 in < 1500	3 sublote	100	10
	≥ 50 in ≤ 300	100 ton	100	10
	< 50	–	10–100 ⁽¹⁾	1–10
Posušeno grozdje (korinte, rozine, sultane)	≥ 15	15–30 ton	100	10
	< 15	–	10–100 ⁽²⁾	1–10

⁽¹⁾ Odvisno od mase lota – glej preglednico 2 te priloge.

⁽²⁾ Odvisno od mase lota – glej preglednico 3 te priloge.

4.4 Postopek vzorčenja za žita in žitne izdelke (loti ≥ 50 ton) in posušeno grozdje (loti ≥ 15 ton):

– če je subplot mogoče fizično ločiti, je treba vsak lot razdeliti na sublote v skladu s preglednico 1. Ob upoštevanju, da masa lota ni vedno natančen večkratnik mase sublotov, lahko masa sublota presega navedeno maso za največ 20%;

– vsak subplot je treba vzorčiti ločeno;

– število primarnih vzorcev: 100. Če gre za lote žita z maso nižjo od 50 ton in lote posušenega grozdja z maso nižjo od 15 ton, glej točko 4.5 te priloge. Masa sestavljenega vzorca je 10 kg;

– če postopka vzorčenja ni mogoče izvesti na zgoraj opisani način zaradi posledic, ki izhajajo iz poškodb lota (zaradi oblike pakiranja, načina prevoza itd.), se lahko uporabijo alternativni postopki vzorčenja. Alternativni postopek mora biti čim bolj reprezentativen in v celoti opisan in dokumentiran.

4.5 Postopek vzorčenja žit in žitnih izdelkov (loti < 50 ton) ter posušeno grozdje (loti < 15 ton)

Za lote sestavljene iz žit in žitnih izdelkov z maso nižjo od 50 ton in za posušeno grozdje z maso nižjo od 15 ton je treba uporabiti postopek vzorčenja glede na maso lota z 10 do 100 primarnih vzorcev, ki se združijo v sestavljeni vzorec 1 do 10 kg.

Za določitev števila vzorčenih primarnih vzorcev se lahko uporabijo podatki iz preglednice 2 te priloge.

Preglednica 2: Število vzorčenih primarnih vzorcev glede na maso lota žita

Masa lota (tone)	Število primarnih vzorcev
≤ 1	10
> 1 – ≤ 3	20
> 3 – ≤ 10	40
> 10 – ≤ 20	60
> 20 – ≤ 50	100

Preglednica 3: Število vzorčenih primarnih vzorcev glede na maso lota posušenega grozdja

Masa lota (tone)	Število primarnih vzorcev
≤ 0,1	10
> 0,1 – ≤ 0,2	15
> 0,2 – ≤ 0,5	20
> 0,5 – ≤ 1,0	30
> 1,0 – ≤ 2,0	40
> 2,0 – ≤ 5,0	60
> 5,0 – ≤ 10,0	80
> 10,0 – ≤ 15,0	100

4.6. Vzorčenje živil, namenjenih dojenčkom in malim otrokom

Uporablja se postopek vzorčenja, naveden za žita in žitne izdelke v točki 4.5 te priloge. Število primarnih vzorcev, ki jih je treba odvzeti je odvisno od mase lota in je najmanj 10 in največ 100, v skladu s točko 4.5 preglednice 2 te priloge.

Pri tem se upošteva, da:

– mora masa primarnega vzorca znašati približno 100 gramov. V primeru maloprodajnega pakiranja je masa primarnega vzorca odvisna od mase tega pakiranja;

– je masa sestavljenega vzorca, ki mora biti dobro premešan, od 10 do 100 kg.

4.7. Vzorčenje živil v maloprodaji

Vzorčenje živil v maloprodaji, je treba izvajati, če je mogoče, v skladu z zgoraj navedenimi postopki vzorčenja. Če to ni mogoče, se lahko uporabljajo drugi učinkoviti postopki za živila v maloprodaji, če zagotavljajo zadovoljivo reprezentativnost za vzorčen lot.

5. Sprejemljivost lota ali sublota:

– lot je sprejemljiv, če je sestavljeni vzorec skladen glede MV, upoštevajoč merilno negotovost in izkoristek,

– lot je nesprejemljiv (zavržen), če sestavljeni vzorec ni skladen glede MV, kar pomeni da brez utemeljenega dvoma presega MV, upoštevajoč merilno negotovost in izkoristek.